

Omvärldsanalys

Torslanda-Björlanda församling är ett kustnära område med närhet till både stad och natur. Området upptar cirka en tredjedel av Hisingens yta.

Befolkningen i Torslanda-Björlanda församling har expanderat kraftigt under de senaste åren. Idag lever 26 285 personer här, varav 17 900 är kyrkotillhöriga (67,3%), och församlingen fortsätter att växa med nya bostadsområden och fler invånare. Befolkningen är ung med få invånare som är födda utomlands och många höginkomsttagare samt låga värden för försörjningsstöd, arbetslöshet och ohälsa. De flesta bor i villa, radhus eller bostadsrättslägenhet. En stor del av de nyinflyttade är barnfamiljer, vilket gör att förskola och skola byggs ut kontinuerligt. Det finns ökad möjlighet för äldre att bo kvar eftersom det byggs lägenheter som kan vara ett alternativ när det är dags att sälja villan eller radhuset. Även fler äldreboende är planerade inom församlingen.

Industri- och hamnområdet Arendal är en del av Torslanda-Björlanda församling. Här finns stora industrier och Nordens största logistikcentrum med Göteborgs Hamn. Cirka 30 000 personer har sin arbetsplats här. Volvo har cirka 15 000 personer anställda.

Torslanda-Björlanda församling har tre kyrkor och många olika verksamheter. Församlingens 37 anställda är organisatoriskt och arbetsledande indelade i tre distrikt, serviceenheten, Änglagårdens förskola, kommunikatör och kyrkoherde. Utöver detta är församlingens anställda även indelade i ett antal olika verksamhetsgrupper (GUDM) med en verksamhetssamordnare i varje grupp.

Under 2018 döptes 61% av nyfödda barn i församlingen och 37% av kyrkotillhöriga 15-åringar konfirmerades. 286 gudstjänster och cirka 28 800 antal möten med människor i samband med gudstjänster. Cirka 11 400 antal möten med människor i samband med annan verksamhet. Forskning visar höga procenttal vad gäller dop, konfirmation och kyrkotillhörighet i socioekonomiska områden motsvarande Torslanda-Björlanda församling. Även om en sådan situation bidrar till de höga procenttalen är det församlingens uppgift att ta till vara på alla möten med människor och att ha tillit till Gud.

I Torslanda-Björlanda församling finns det många föreningar med många aktiva medlemmar. Detta bidrar till en konkurrens om människors tid, men vanan vid föreningsliv bidrar troligtvis till den höga procenten vad gäller kyrkotillhörighet.

Statistiken visar inte på höga ohälsotal, men både Närhälsan och erfarenheterna från församlingens samtalsmottagning visar på att den psykiska hälsan påverkas av hög ambitionsnivå i arbete och studier, samt det höga tempot i samhället. I familjer påverkas de vuxna både i sin egen relation och i förhållande till barnen, som därmed också drabbas av de vuxnas problematik. Även ensamhet påverkar hälsan och drabbar inte minst äldre då vi lever längre.

Den som har en dålig ekonomi av olika skäl är oftast i en utsatt situation, men i Torslanda-Björlanda församling blir situationen även utsatt utifrån att du tillhör minoriteten. Ofta leder det till att den drabbade försöker dölja det i det längsta för omgivningen. Detsamma gäller om någon drabbas av psykisk ohälsa eller fastnar i någon form av missbruk.

Forskningen visar på att hälsan i hög grad påverkas av den sociala positionen – som ofta mäts genom inkomst och utbildningsnivå. Men forskningen visar att även inkomstspridningen har betydelse för hälsan. Ju större inkomstspridning, desto sämre är allas hälsa oberoende av inkomst.

Den mångfald som finns i staden, stadsdelen och kontraktet saknas demografiskt i församlingen. Församlingen påverkas av isärdragningen i samhället liksom Svenska kyrkan som helhet.

Forskning visar på att samhället präglas av individualism, mobilitet, isärdragning, mobilisering, extreme makeover, konsumtion och nya digitala mötesplatser, Svenska kyrkan däremot präglas av gemenskap, sammanhållning, organisering, långsiktighet, innehåll, ofta gamla rum och är territoriell. Utifrån ovanstående beskrivning av Torslanda-Björlanda församling med hjälp av statistik, samt forskningens bild av isärdragningens effekter, stämmer beskrivningen av samhället kontra Svenska kyrkan ganska bra in på församlingen. Vad innebär det att vara kyrka och därmed förkunna och leva det kristna budskapet i denna kontext?

Hur församlingen kommunicerar är grundläggande för att människor ska kunna veta var, hur och varför kyrkan finns. Om församlingen inte kommunicerar så att människor förstår budskapet, eller inte ens nås av information om verksamhet och gudstjänster, är det inte konstigt att många väljer att gå ur kyrkan.

Utifrån hur församlingen definierar kyrkans grundläggande uppgift – Gudstjänst, Undervisning, Diakoni, Mission – och lever som kyrka mitt i Torslanda-Björlanda bidrar församlingen till att minska isärdragningens effekter som skär både genom den enskilda människan och mellan människor. ”Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra.” (1 Kor 12:12-27)

Omvärldsanalysen visar på att församlingen står inför både utmaningar och möjligheter som kan sammanfattas i följande punkter:

- befolkningen i församlingen är ung
- många barnfamiljer
- konkurrens om människors tid
- hög ambitionsnivå påverkar relationer och familjer
- ensamhet

Här kan den som vill hitta mer statistik:

<http://statistik.svenskakyrkan.se>

2019-06-10 / Ing-Marie Gustavsson